

**In sacratissimo Pentecostes festo Spiritum Sanctum ut medicum
genuinum de omnium ... mortalium salute optime merentem, a civibus
academicis ... adeundum ... commendat / [Georg Detharding].**

Contributors

Detharding, Georg, 1671-1747.

Publication/Creation

Rostock : J.J. Adler, [1732]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/a3c8v99w>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

In
SACRATISSIMO
PENTECOSTES FESTO
SPIRITUM SANCTUM,

Ut
MEDICUM GENUINUM
DE OMNIUM & SINGULORUM MORTALIUM
SALUTE OPTIME MERENTEM,

à
CIVIBUS ACADEMICIS
REVERENTER ET FIRMA ANIMI CONFES-
SIONE ADEUNDUM,

ea, qua par est & valet, sollicitudine
commendat

ACADEMIÆ RECTOR
GEOIRGIUS DETHARDING,

MEDIC. D. ET PROFESS. PUBL. ORD.
TOTIUS ACADEMIÆ SENIOR,
ET
FACULT. MED. DECANUS.

ROSTOCHII,
Typis IO. IACOB. ADLERI, SEREN. PRINC. & ACAD.
Typographi.

GAudeo valde, sed & valde contristor, *CIVES* honoratissimi, quoties officii rectoralis mihi demandati ratio monet, ut sub diebus festis vos alloquar & ad hos pia celebrandos mente, qua valeo, autoritate, permoveam. Gaudii mei causam facili penetrabitis, quandoquidem à Christiano quovis, quidni à Magistratu Christiano? non sperari non potest, quod dulcedinis mentem suam ex memoria solenni beneficiorum cœlitus collatorum reficientis alios sibi que commissos sit redditurus compotes; æque ac quod ex squalidis carceribus & tenebrosis terræ cryptis in lucem & libertatem restituti, itidem olim captivis nunc demissis, quoties de pristino miserrimo statu sermo, lætitiā suā sint annuntiaturi. Ast, quod inde contrister, hoc *Vestrum* quidam, aut plane non sibi persuaserint, aut sollicitudinem meam ad animum, qua deberent attentione, non admiserint. Quid vero metuere æquius, quam Programmata festiva etiam, quæ Lectorum in ædificationem promulgantur, aliquando inter occasiones augendorum cruciatuum æternorum numeranda fore, de quibus Salvator, iudex certo certius futurus, præfagiit, quod illi hos expectent, qui ad veritatem cognoscendam amplectendamve præ aliis graviter, sed frustraneo eventu, sint admoniti. Spernuntur autem eadem ab his, conculcantur ab illis, ut parum absit, quin inter ceremonias collocentur, quas modo Rector Academiæ observandas habeat. Paucissimi sane sunt, ac via cœlestis undique paucos Viatores novit, qui Programmata hujus com-matis avide legendo, lecta pio animo meditando, ac mente obsequiosa venerando, sicque sitibundi & famelici, quos promittunt fructus divinos carpunt & sibi vindicant. Nihilominus & illorum & horum ergo, continuandum erit hocce scribendi & hortatum genus, illi, ut resipiscant, hi, ut porro sacra hæc in succum & sanguinem abire provide curent. Utrique ergo *Vestrum*, cui etiam gregi eritis associandi, quod non adeo ex more, quam ex amore animum

de vestris veris commodis sollicitum esse testatum faciam, hoc festo Pentecostes commendabo SPIRITUM SANCTUM, tanquam *Medicum genuinum*, de vestra æque ac mea salute valde occupatum: in quo scrutinio, comparatione cum fido Medico facta, argumenta ponderosa nos destituere haud poterunt.

Gaudeat Medicus fidus vocatione interna & externa. Quis nostrum ignorat, ac DEUS trinunus totus totus Amor est, huic propensioni in genus humanum esse tribuendum, quod S. S. gratiosâ ferique intentione promptus sit atque paratus ad beneficia per mediatorem Filium DEI unigenitum omnibus & singulis mortalibus parata, qualia sunt *remissio peccatorum, filiatio, inhabitatio divina, salus æterna* &c. omnibus & singulis clare & distincte annuntiandum, annuntiata illustrandum, illustrata cordi inscribendum, quo sint & maneant firma: quicquid portæ inferorum horrendis boatibus reclamaverint, ac quibus dubiis illa infringere allaboraverint. Ex hac sua, qua in quosvis & singulos fertur, benevolentia interna est, quod præsto his adsit, qui se volunt Medicum; siue quod de illo informati sentiant afflictiones à peccatis commissis, & conscientiae cruciatus à spretis suis consiliis sanis; siue quod in integrum restituti, majorem desiderent virium ad firmiter incepta semel via ambulandum restorationem; siue quod sibi à recidivis metuant, ex mille causis occasionalibus se circumdantibus nec penitus evitandis, oriundis; quas inter præcocem voluntatem numerant, per singula momenta intellectum præcurrentem, ridendo & blandiendo cautos quoque & abstemios non æque raro prosternentem. Hi jam, quoties nuntios mittunt, qui sunt preces corditus effusæ, ut advolet, ut subveniat, ut suffulcat, ut verbo divino, cordiali optimo, solamen afferat, queis nuntiis aditus in intima penetralia cœlorum nunquam non patet, toties suaviter assurgit, ut in hunc usque diem nemo afflictorum frustra opem illam desideraverit. Ministros insuper hic *Medicus medicorum* in his terris alit, qui viva voce, de tuo amore, de sua promptitudine, de indulgentia sua,

de salutari sua methodo medendi quosvis attendentes informant, ne cuiquam, cui male est, malum maneat, hosce inde æstimandos esse, ut fides ipsis habeatur, negotium rei tam seriæ ultro insinuat

Medicus fidus noverit morbos & afflictiones. Sed cui magis patient intimi recessus nostrorum cordium quam S. S. qui scrutatur cogitationes nostras & novit, quid quivis peccaminosorum sub cute gerat? Admittit equidem, quod etiam penes Medicos solenne, ut afflicti dolores suos referant, de horum gravitate, diuturnitate, numero multa verba faciant; at, dum hi ex tali narratione de morbi indole se informandos habent, est, quod ille ante noverit, ex quibus causis, sub quo tempore, in quibus circumstantiis morbi animi ceperint, quam nostra commemoratio inceperit. Patienter nihilo secius auscultat, imo jubet, ut pleno ore in sinum suum omnes querelas effundant, quo de sincera voluntate afflictorum medellam sollicitantium sibi ipsis & ministris suis fidelibus ante memoratis apprime constet.

Medicus fidus adhibeat remedia congrua: Hæc quoque è penu amoris divini magna caterva depromit S. S. modo retundendo ferociam dolorum animum obsidentium dictis biblicis speciatim afflictioni urgenti admotis: modo usu & memoria Sacramentorum in miserorum salutem & refocillamentum saluberrime constitutorum animum addendo; modo attestando, quod afflicti sint in numero filiorum DEI; modo colloquiis & alloquiis piorum expertorum vulnera readunando: modo memoria præteritorum refocillando, quæ & quanta olim fuerit ejus sedulitas, ejus peritia medendi, ut omnia, quæ animum male habuerint, quando in pejus ruere quævis exhorruit, bene & ex voto cesserint, venenis in pharmaca, divino consilio, abeuntibus. Nec est, quando Medici remedia præservantia svadent, quin Hic eadem noverit, ut tribulationes nunc mentem, nunc corpus, nunc fortunam, nunc prosapiam, nunc omnia simul exercentes, præ aliis sensus status peccaminosi, in tali catalogo prophylacti.

lacticorum modo non primum locum occupent, tanquam fide digna & longo usu probata.

Medicus fidus non statim resiliat à methodo medendi; etsi aeger hanc ægre ferat & velit mutatam. Pariter hunc morem servat S. S. ut non modo incipiat medelam animi ad desiderium & incommoda laborantium, hancque pro conditione mali instituat, sed continuet etiam ad consummationem usque. Habet quidem eadem fata, quæ Medici, ut afflicti multoties, si non omnimodam remedii admoti remotionem velint, velint tamen mitigationem, vel pausam, quo respirent; at, prouti non ægrorum est, mederi, sed pati, econtra medentium non saltem jucunde sed & tuto curare, haud ergo cæptam semet curam interrumpi congruum; pariter S. S. qui rectius peccatoribus novit, qua methodo sit procedendum, ne scopo suo cum horum damno excidat, non statim ad vota præcantium remedia salutifera, etsi angant admodum, aufert, vel mutat. Patitur, quemadmodum Medici hoc solatii curæ suæ commissis ultro largiuntur, ut suspirent, ut ejulent, ut querelas de acerbitate medelæ affundant, ut supplices verbis, & factis fiant, lachrymasque copiose profundant; dum de salute illorum agitur, quando induciis nullus locus, non ante desistit à medela, quam hanc præstiterit, nec ante remedium mutat, quam hoc effectum saluberrimum produxerit. Audiat licet, ac teneri afflicti Medicos incusant, immisericors, crudelis, surdus ad preces; à medela peracta eo majores ipsi canuntur laudes ac præconiorum tunc plena sunt omnia.

Medicus fidus agrotantes immorigeros nec dicto audientes ad tempus deferat. Itidem hac via incedit S. S. ut, quando monitis suis feriis nullus locus, nullæ blanditiæ, ut his assurgant, aliquid valent, quo peccator resipiscat, maneat potius refractarius, permittat in tantum ambulare viam iniquitatis & voluptati se tradere, donec fidiculis Satanae & pravorum affectuum catenis constrictus, quo se vertat, nesciat, opein ergo suam anxius denuo imploret. Peccata quippe

comparari merentur cum pillulis officinarum saccharo obdu-
ctis, quas elegantia externa & primus sapor valde commen-
dant, sed à quibus, dulcedine absumpta, & amarities & tor-
mina infesta tristitiam doloresve non leves inferunt, ut
consilia in oblivitionem avide desiderentur. Quæ vero in
Medico gratioſo eſt facilitas, iterum iterumque his ſuc-
currendi, qui medicinam & una ſe, hanc offerentem, tædio &
odio habuerunt, quando ad ſaniorẽ mentem malis
gravioribus correpti redeunt; ea ſed multis paraſangis
excellẽtior eſt gratia S. S. qui faciem ſuam ſerio nun-
quam à peccatore, ſit vel peſſimus, avertit, quin denuo
opem ſuam deſideratam præſtet, quo ad frugem redeat,
media ſuggerat, & ſubſidia, ex anguſtiis emergendi neceſſa-
ria, ampla manu afferat. Præterea, ſi ingrati tudinem ſuam
non levem agnoverit, commiſſam habet pro non commiſſa,
potius ſe gratioſiſſimum eſſe verbis & factis ubertim teſtatur.

Medici fidi voluntas habenda pro effectu; ſic quoque oſci-
tantia peccatorum, ac horum durities cordis, nec malleo
verbi divini, nec poenarum gravitate corrigenda, ſi in lon-
gum & latum perſtiterit, liberat S. S. ab omni inculpatione
malevolorum, quod nec perversi ſtatus agnitio, nec inde
mentis contritio, nec abhinc deſiderium remediorum, nec
ergo mediorum ſalutiferorum effectus ſuaviſſimus è voto
ceſſerint. Offeruntur talibus argumenta perſuaſoria de lu-
cro ceſſante, de damno emergente deſumpta, quæ ad con-
vincendum & in viam rectam deducendum penes alios
effectum ſperatum toto die poſt ſe trahunt; aſt, quia com-
placentia ſui ipſius, delatio termini converſionis de die in
diem, præconcepta opinio de facilitate ſeſe convertendi
quando fuerit volupe, lamellarum inſtar, quod de lapidum
concretionẽ prædura Phyſici monent hanc ex lamellis ſibi
invi cem ſuperincumbentibus oriundam eſſe, cordis aditus
obturant, & claudunt, non datur illis ingreſſus intimior;
nec ergo magis operari in talibus refractariis poſſunt, quam
remedia morbo ſatis adæquata, ad hunc proſtigandum,
ſicubi

sicubi post lectum rejiciantur. Sibi jam habeant hi ægri contra juvamenta calcitrantes, quando in mortis antro constituti sero nimis sapiunt, oblatae vero, sed spretae medicinae memoria majoribus cruciatibus se tangit & angit.

Medici fidi est benefacere, sed male audire. O! quam nimis frequentes in vectivæ in manu ductionem S. S. ad vitam æternam! Quos flectit hos frangere, quos castigat hos enecare, quos tondet hos deglubere arguitur: ut, quod adagium in medicorum leges vibratur, *medice vivere esse pessime vivere*, in se quoque torqueri, Ipse passim in Sacris Pandectis testatum faciat, suaque consilia non nisi hominum perversorum restitutionem redolentia, pro nimis tædiosis ac intolerabilibus monitis habeantur, ac æstimentur. Absit ut S. S. ex n. à seria sibi se tradentibus impensa & impendenda adhuc dum cura abstineat, vel non novos in gremium recipiat, de amore divino & hujus ineffabilibus confectariis mentem reficientibus fideliter informandos; quemadmodum Medici genuini tramitem justum in morbis debellandis & eradicandis, provide & constanter continuant; sinistra vero judicia pro gryllis habent, valde canoris, qui per æstatem iter agentibus stridore suo molesti equidem, sed hos à via recta deducere, aut, quo certamen cum illis ineant, hinc in itinere subsistant, permovere potis haud sunt.

Sufficiant hæc porismata in nostra gaudia, in nostra incitamenta, in nostra commoda è fonte veritatis hausta, quibus longe plura addi potuissent, forsitan & debuissent. Sumant hoc sibi, si volupe, tempora futura & qui his præerunt, suo officio nos omnes singulosque in rectam viam perducendi haud deerunt. Nos jam agamus, quod fieri assolet, quando novus Medicus arte & usu instructus urbem intrat, ut concurrant undique cives, ægroti illius consilia velint, remedia admittant, & fiduciæ pleni alios decumbentes itidem ad opem sollicitandam permoveant. Adest nobis equidem S. S. sed quasi esset incognitus (ac prohi sunt, qui de illo nihil recte norunt,) vult, ut ministri ejus fideles

fideles suam præsentiam, suam juvandi promptitudinem, sua nunquam non fida remedia, plenis buccis & calamis testatum omnibus faciant. Quid commoramur, tot afflictionibus quot peccatis, tot doloribus quot concupiscentiis prævis tot animi ægreditudinibus quot cogitationibus impiis pejus his qui morbos corporis sustinendos habent, pressi ac oppressi? Salutemus suas ædes; confiteamur nostras ægreditudines, auscultemus sua consilia, subjiciamus nos suæ methodo medendi, quo cum DEO & hominibus, ac ægri cum sanitate, redeamus in gratiam. *Felicissimus* quippe, si quis alius, ille est, ac sunt, qui in Medico fortunam desiderant, & tot curis per tot secula, per totum orbem præstitis non experientior factus, quod de Medicis, optimis quoque statuendum, sed à seculis seculorum se jam (ut termino Medicis familiari loquar) *experientissimum*, vel, si mavis, *omniscium*, probavit & comprobavit. Sola nostra diffidentia, titubatio nostra, nostra mentis ad variandum in medelis propensio, in culpa est, sicubi vel maneamus incurabiles, vel ille nos tanquam immorigeros ac refractarios per aliquod tempus relinquat passionibus nostris obnoxios. Absit, iterum iterumque absit, ut vel in unum nostrum, *Cives dilectissimi*, hæc præfagia cadant. An vero erimus in horum ægrorum numero, qui ingrati audiunt? ut S. S. sollicitudinem nos juvandi, & remediorum eo tendentium congruam applicationem à cura peracta spernamus & nos iterum illecebris mundanis constricti in abyssum malorum præcipitemus, immemores gratiæ cœlestis ex fonte misericordiæ divinæ nos circumdantis. Canamus potius, laudemus, extollamus, prædicemus magnalia ejus, verbisque & factis, quam necessaria fuerint, tam grata nobis maneant subsidia illa omnibus thesauris & gazis, omni honore, omnibusque deliciis longe anteferenda, omnibus singulisve faciamus testatum.

P. P. sub Sigillo Rectoratus,
Imo Festi Pentecostes die, Calend. Junii An. MDCCXXXII

